

Egy évre	12 korona
Félévre	6 korona
Negyedévre	3 korona
Egyes szám ára	8 fillér.

HATÁRŐR

UJVIDÉK
1907. aug. 25, vasárnap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ujvidék, Ferencz József-tér

Kéziratokat nem adunk vissza

Megjelenik szerda, péntek
és vasárnap reggel.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Árvéd gróf.

48 és 67.

A Határőr részére írta: Kalmár Antal.

Erről a két numerusról megint vitába jött vitatkozni, s tiszta sor, hogy amíg az önálló vámterület, az önálló magyar jegybank és a magyar hadsereg problémája megoldva nincs: a vitaközös megszűnni soha sem fog. Tisztán a vitában azonban csak akkor látunk, ha közjogi szabadsággal tudjuk, hogy mi a *Negyvennyolcas* és mi a *Hatvanhetes* közjogi tartalma.

Az ország gazdasági függetlensége nem közöstudott és sem a vámterület, sem a jegybank közöstudott nem folyik a pragmatika szankcióból. Magyarországnak, mint Ausztriától jogilag különálló szuverén államnak mindenkor jogában állott és áll kereskedelmi ügyeit vámvonalak által szabályozni s az országnak ugy az önálló vámterületre, mint az önálló jegybankra vonatkozó joga Deák kiegyezési törvényében, tehát a 67-es közjogi alapon kifejezetten befoglaltatik.

A kiegyezési törvénynek ezt a rendelkezését tartva szem előtt: az önálló vámterületet és az önálló magyar jegybankot tehát közjogilag nemcsak azok követelhetik, akik a 48-as, hanem azok is, kik a 67-es közjogi alapon állanak. Vagyis: minthogy az önálló vámterület és az önálló magyar jegybank jogilag benne van ugy a *Negyvennyolcas* mint a *Hatvanhetes*ben, tehát mind a kettőnek egyformán alkotja közjogi tartalmát: az ország gazdasági függetlensége mind a

két közjogi alapról egyaránt követelhető és kivivható. E tekintetben tehát közjogilag teljesen ki van zárva az, hogy a *negyvennyolcas* és a *hatvanhetesek* — megtartva saját közjogi kereteiket — úgy elméletben, mint a gyakorlatban nem csinálhatnának egyforma politikát.

Csinálhatnak; ha akarnak — csinálnak is. Csakhogy az a baj, hogy nem az *önállóság*, hanem a *közösség* felé csinálnak.

Másképen állunk azonban a hadsereg kérdésében. Magyarország hadserege 1867 előtt közjogilag nem kiegészítő volt; jogilag önállóan kellett volna lennie, de a valóságban nem volt önálló, mert alkotmányellenesen a császári armádiába kebelezetett be. A *negyvennyolcas* törvények nem beszélnek önálló magyar hadseregről, de a harmadik törvénycikk beszél magyar hadseregről (13. szakasz) és beszél arról, hogy általában minden honvédelmi tárgyban a végrehajtó hatalmat ő felsége kizárólag csakis a magyar miniszterium által fogja gyakorolni. A *negyvennyolcas* törvény értelmében tehát nem volt birodalmi közös közjogi kormányzat, amely intézmény tette jogilag kiegészítővé a *negyvennyolcas* önálló hadsereget.

Már most azok, akik a *negyvennyolcas* közjogi alapon állnak: azok perhorreszkálják a *hatvanhetes* közjogi alap által inaugurált közjogi kormányzatot s vissza akarják állítani a *negyvennyolcas* törvények eredeti rendelkezését. Ez a visszaállítás megszüntetné a közös közjogi kormányzatot s ez által legelőbb

megszűnnék a kiegészítő magyar hadsereg és közjogilag önmagától visszaállana az önálló magyar hadsereg. Látjuk tehát, hogy a 48-as közjogi alap nem tartalmazza a kiegészítő magyar hadsereget, hanem tisztán az önálló magyar hadsereget; viszont a 67-es közjogi alap csakis a kiegészítő és nem az önálló magyar hadsereget tartalmazza.

A hadsereg tekintetében ilyen világos lévén a kétféle közjogi alapon kétféle közjogi tartalma: a *hatvanhetes* közjogi alapon állók ezen az alapon nem is követelhetik az önálló magyar hadsereget, mert ha ezen az alapon követelnék: ebben az esetben 48-as politikát csinálnának 67-es alapon, ami közjogi képtelenség volna, mert a saját közjogi alapjuk törvényes rendelkezéseibe ütköznek. A koalícióban levő 67-esek nem is követelik az önálló magyar hadsereg föllállítását — tehát 67-es alapon nem csinálnának 48-as politikát.

Hát a koalícióban levő 48-asok a hadsereg kérdésében milyen politikát csinálnak? Ezek valóban 67-es politikát csinálnak akkor, amikor a koalíció keretében nem az önálló magyar hadsereget, tehát nem a saját 48-as alapjuk közjogi tartalmát, hanem csakis a *Hatvanhetes* közjogi tartalmát, a magyarul beszélő kiegészítő magyar hadsereget követelik. A 48-as közjogi alapon állók azt a helyes és gyakorlati politikát csinálják, hogy nem eladják ugyan az önálló magyar hadsereget, tehát nem hagyják el a 48-as közjogi alapjukat, de első sorban mégis azt az előnyt követelik, amit már egy meglevő törvény nyújt a nemzetnek; vagyis követelik a

A vőlegény.

— A Határőr eredeti tárcája. —
Írta: Zsoldos László.

A szobaleány benyitott a szobába. Kezében összehajtogatott papirlapot hozott:

— Kisasszony, távirat.

Olga ijedt mohósággal kapott a blanketta után...

— Szent isten, talán csak...

Gyorsan fölszakította a táviratot Aztán egyszerre elkomorodott. Lassan letette a papírost az asztalra plus terítőjére, s szomorú, mondhatnám fájdalmas pillantást vetett a kis öreg, olasz társalkodónőre, akinek filigran, rózsás arca ott mosolygott galambosz hajtincesek között egy fodros zöld selyemblouz tetején, átellenben az asztalnál.

— Nem jöhet... Karácsony éjszakáján kaszárnyainspekciós.

És ábrándos, szürke szemében könnyesepp csillogott, amint ezt mondotta.

A társalkodónő ijedten pislogott a zöld blouz és a fehér haj bodrai között.

— Mit mond, Olgácska? A főhadnagy ur?..
A Bragácsy-árva halavány arcán két gyöngyszem perdült végig:

— Oh, signorina. Pedig... pedig mennyire vártam!

Ebben a percben a kanári, amelyik eddig vigan csicsergett az ablaknál a sárgaréz kalitkában, hirtelen elhalgatott. Megrémült a leány hangos zokogásától.

A távirat küldője t. i. Gyöpössy főhadnagy ur volt, Olga vőlegénye. Már teljes egy esztendő óta járt jegyben a kedves és szeretetreméltó árva leánnyal, aki nem volt ugyan valami különös szépség, de a maga becsületes fiatal lelkének egész melegével ragaszkodott a jóképű, csinos huszártiszthez; és akinek ráadásul — ez a ráadás pedig a mai világban fontos kalkulus — annyi pénze volt, amennyit a legelőkelőbb kaszinók kártyaszobáiban is csak nagy ritkán nyernek el egymástól az éjszakai hazárdjátékon a finom gentlemanek.

Ugy volt, hogy a főhadnagy ur, aki Budapesten állomásozott, a karácsonyi ünnepekre lerándul a menyasszonyához Szolnokra, s a

végzetes távirat most, az utolsó percben azt jelentette a leánynak, hogy ebből a karácsonyi látogatásból nem lesz semmi, mert hát a főhadnagy ur kaszárnya-inspekciós lesz karácsony éjszakán.

Hosszu idő telt bele, míg a kanári, a rézkalitkában az ablak mellett, újra csicseregni kezdett. Most már csicsereghetett. Olga arcán felszáradtak a bánatos könnyek, s a leány már megint mosolygott. Mosolygott... és mosolygott. Közben pedig, akárcsak a kanári, folytonosan csicsergett.

Hajnamban, piccola, öt órakor befogatunk, s hatodfél órakor már vigan robogunk Budapest felé Kora reggel ott vagyunk, az állomáson a toilett-szobában rendbe hozzuk a frizuránkat, és egyenest oda hajtunk Pista lakására. Hujh, micsoda édes kaland lesz az! Bragácsy Olga, a szolnoki kis hamupipőke és signorina Bianca karácsony reggelén nyolc órakor — akkora már vége lesz a kaszárnya-inspekciónak — vad riadalkiáltással berontanak — Jézus Mária — egy huszártisztnak a lakásába!

A kis olasz, aki szintén lázasan csomagolt,

„Waltham“

A LEGMEGBIZHATÓBB
ZSEBÓRA
KIZÁRÓLAGOS ELÁRUSÍTÓ

Regényi István

ÉKSZERÉSZ, ÓRÁS, LÁT-
SZERÉSZ, VÉSNÖK. Leg-
nagyobb raktár arany,

ezüst és drágakő ékszerekben, látszerészeti, cikkekben legdusabb
ohinal ezüst raktár.

törvénybe iktatott magyarul beszélő kiegészítő magyar hadsereget.

A 48-asok tehát nem a 48-as közjogi alapról csinálnak 67-es politikát, hanem — a 48-as közjogi alapjuk érintetlensége mellett — a szentesített hatvanhetes alapról csinálnak hatvanhetes politikát.

Ámde van itt még egy bökkenő. Abban ugyanis nincs kétség, hogy a kiegészítő magyar hadsereg a Hatvanhétnek alkotja közjogi tartalmát, hanem ott van a punktum száliensz, hogy e kiegészítő magyar hadseregnek jogilag magyarul kell-e beszélnie vagy németül? Tisza-Fejérváryak arra esküdtek, hogy jogilag németül kell beszélnie és szerintük azok a 67-esek, akik a kiegészítő magyar hadsereg német nyelvének a jogosságát tagadják: ezek a hatvanhetesek a hadsereg kérdésében már 48-as politikát csinálnak.

Azonban a kiegészítő magyar hadsereg német nyelvének a jogossága, mint hamis közjogi premissza: hamis következtetést is von maga után. Mert amint a 48-as közjogi alapon álló csak a törvény alapján csinál 67-es politikát akkor, amikor a törvénybe iktatott magyarul beszélő kiegészítő magyar hadsereget követeli: akképen a 67-es közjogi alapon álló sem csinál 48-as politikát akkor, amikor nem az önálló, hanem csak a magyarul beszélő kiegészítő magyar hadsereget követeli.

Az átmeneti időszakra azonban az áprilisi paktum értelmében a katonai kérdések kikapcsolódtak, s a harc a magyar hadsereg kérdése fölött csak ezen kötött korszak letelte után fog megvívni. Ebbe már bele is nyugodnánk, de a mai országgyűlés temetést rendez az ország gazdasági függetlenségének, amikor tiz esztendőre a közös vámterületet és a közös jegybankot újból megcsinálja, holott az önálló magyar jegybank úgy a 48-as, mint a 67-es alapról egyaránt megcsinálható. Jobb volna tehát, ha nem erről a két numerusról vitatkoznának az urak, hanem csinálnának jó koalíciós politikát!

Hitbizomány és nagybirtok.

Az összefüggés a kivándorlás méreteinek szédületes növekedése s a magyar földterület birtokmegoszlása között már régen ismeretes és teljesen feltárt dolog. S midőn ez az összefüggés most gazdasági testünk könnyen végzettsé válható megbetegedésében csucosodik ki, könnyen nyulhatunk vissza a régi nagyjaink programtárába mentőgondolatért s akkor rá kell találnunk Deák Ferenc bölcsességei között arra a programpontra is, hogy: a holt kéz birtokszerezése megszorítandó, a hitbizományok pedig megszüntetendők.

A hitbizományokhoz kihatás tekintetében igen hasonlatosak nagybirtokaink azzal a sajátos bérleti rendszerrel, minőhöz hasonlót csak a keleti államok tudnak felmutatni. A fő- és albérlők néhol két-háromszoros rétege fekszik rajta a legelső, a földet közvetlenül megművelő paraszt kisbérlőn és nyomja azt. Valóban nem csoda, ha a föld hozamából alig képes kielégíteni a föllette levő bérlő-rétegeket s a maga és családja gyarapodására semmije sem marad.

Jól tudjuk, hogy a hitbizományok megszüntetése az egész birtokrendszer — reform kérdés — komplexumának csak a kisebbik része, hogy úgy mondjuk, csak egy kiálló kampó, mintegy foggantyúja a kérdésnek, melybe okvetlen belebotlik annak a keze, a ki a kérdéshez komolyan hozzányúl.

Valamithogy az ipari termelés fejlődésének mentől magasabb fokán mentől erősebb és nagyobb méretű tökekoncentrációra vezet, sőt szükségképpen arra vezetnie kell, épügy fel kell tételeznünk az analógiát a mezőgazdasági termelésre is. És ha megis van a két termelés (ipari és mezőgazdasági) között eltérés, aminthogy tényleg van, akkor ez az eltérés nem lehet lényegi, a dolog természetében bent rejlik, hanem másféle, talán külső okok által előidézett különbség. S e ponton ütközünk a hitbizományokba. Jogilag megrögzített nagy birtoktestek ezek, rendszerint már felállításuknál fogva is objective valamely család diszének fentartására és nem gazdasági erőinek és képességeinek kifejtésére rendeltetvők, subjective is ilyenekül kezeltetvén, mentől kevesebb gondnal, fáradozással, munkával műveltetnek, tehát okvetlen külterjes művelésre kárthatvák.

Nagy tőkék ezek, de nem valódi tökekoncentrációk, mert a koncentrátság minden jellege nélkül valók. Míg az ipari koncentrált tőkék a legnagyobb arányú gépjárművel, időnek, anyagnak teljes, tökéletes kihasználásával, munkamegosztás és munkamegosztás folytonos tökéletesítése mellett a legszabatosabb gazdaságosság jegyében töltik be nagy feladataikat a fejlődés vonalán, addig a hitbizományokon a termelőmunka oroszlanrésze az esőre és nap-sugárra hárul.

Ugyanezt a jelleget tüntetik fel nagy birtoktesteink. Ennek megfelelően birtokrend-

szertünk reformja alatt nem csupán a hitbizományok korlátozását kívánjuk érteni s távolról sem tartanók óhajtandónak azt, hogy nagybirtokok ne legyenek, mert mindez csak reflexe annak a valóban nagy bajnak, hogy az ország területének nagy része, csaknem fele, mely hitbizományt és nagybirtokot képez, külterjes művelés alatt áll, tehát gazdaságilag tökéletesen kihasználva nincsen.

Az a kincs, mely itt kihasználatlanul hever, ez a lucrum cessans, mely évről-évre növekszik, az hiányzik ennek a népnek s hajtja tengereken át.

S a haza földjében rekedő eme kincs után is a kis ember, a kisbirtokos adózik tulajdonképpen, mert a nagybirtokok eléggé ki nem használt voltával magyarázható meg csak, hogy a kisbirtok adója, teherviselése aránylag sokkalta nagyobb, mint a nagybirtoké. Alapvető okát kell látnunk ebben a folytonos drágulásnak is, mert a termelés fokozása nem áll arányban a szükségletek növekedésével. Sőt, hogy a munkabérek nem emelhetők jobban, szintén annak tulajdonítható, hogy az erre fordítható értékek a földből ki nem emeltetnek.

Östermelésünk belterjessé tétele tehát a legelső feladatunk. Azaz: birtokrendszerünket úgy kell átalakítanunk, hogy a haza földjének mint belterjesebb művelését s a tőkének a mezőgazdaság terén való decentralizációját avagy koncentrálódását ne akadályozza, mert a gazdasági erők szabad mérkőzésének kell meghatározni a birtokformációt, és ott, a hol a kellő képességek és előfeltételek jelen vannak, önmagától fog a birtok koncentrálni s a hol az előfeltételek és képességek hiányoznak, decentralizálni fog. Így mindenestre harmonikusabban alakulna ki a birtokelosztás, a mi a szabad tulajdon elvébe ékezt hitbizományi rendszer mellett nem várható. Nem pedig azért, mert a birtokmegkötés jogi szerkezete mentességet biztosít hazánk területe jelentékeny részének azon gazdasági törvény szankciója alól, mely a termelőt a folytonos fejlődésre, a termelés folytonos fokozására, munka, idő és anyag folyton tökéletesebb kihasználására kényszeríti. Ezt a törvényt röviden kapitalizációnak nevezhetjük és szankciója az, hogy az ellene vétő termelő pangásnak néz elé és esetleg tönkre jut.

A kapitalizáció nem tűr sztagnálást, a megállás: visszaesés!

Szterényi iparpolitikája.

Szterényi József államtitkár az ipartestületek pécsi kongresszusán nagyszabású beszédet tartott, mely a legteljesebb mértékben kielégítette a kisiparosokat, akik temérdek vágygal, temérdek kívánsággal sereglettek össze a pécsi gyűlésre, felkészülve arra, hogy a legharciasabb hangon fogják követelni érdekeiknek állami támogatását, ügyeiknek hivatalos

megpróbálkozott egy-két aggodalmaskodó megjegyzéssel:

De igazán Olguska, mit szólnak majd az ismerősök?

— Az ismerősök? Füttyölök az ismerősökre, signorina, Érti? füttyölök!

Majd, miközben gondosan hajtogatta össze a himzést, amelyet karácsonyi ajándékba készített a vőlegényének, boldog hányivetiséggel magyarázta az olaszoknak:

Én a vőlegényemmel akarom tölteni a karácsonyt, s ha ő nem látogathat meg miniket, meglátogatjuk mi, és punktum. Akinek nem tetszik, tegyen róla. A nagynéni már beleegyezett, signorina pedig ott lesz, hát mi borzasztóság lesz abban, ha karácsony ünnepén együtt ebédelünk a jövendőbeli urammal? Pukkadjon meg, aki még erre is az orrát fintorgatja!

Ez ellen már nem lehetett argumentálni. Amikor a sziv dirigál, az érvek a kuckóba húzódnak. Signorina Bianca sem tehetett hát egyebet, minthogy behuzta fehér bóbitás fejét a zöld blúz fodru közé, akár a papagály, és helyeslően bólintgatott mindenhez, amit a szerelmes leány nagy örömeben össze-vissza hadart.

Már vacsorára tálatlak, amikor a sok beszéd közt végre elkészültek a csomagolással. Estebéd után pedig mindakettlen sebtében jóéjt kívánván a nagynéninek, aki Olga házában a házvezető s egyuttal az anyahelyettes

szerepkörét töltötte be, visszavonultak hálószobájukba.

Alvásról Olgánál természetesen szó sem volt egész éjszaka. A piccola hamar elaludt, akár a duda, s amellet hortyogásban és sipolásban annyi variációt produkált, hogy némelyik kisebbfajta vidéki zenekarnak becsületére vált volna.

Olga pedig gömbölyű vállát behuzván a rózsaszín paplan alá, lecsavarta a sárgaréz éjjeli szekrényen a piros ernyős villamos körtét és aztán egész éjszaka tágranyított szemmel bámult bele a sötétségbe, és amint már az efféle szerelmeseknél szokás, ébren álmódott, hony milyen kedves, édes, boldog meglepetést fog szerezni az ő aranyos huszárjának, ha holnap reggel egyszerre csak betoppan a signorinával a lakásába:

— Itt vagyok, Pista! Boldog ünnepeket! Másnap karácsony reggelen Brogácsy Olga meg a rozásárcu társalkodóné csakugyan megérkeztek Budapestre. A keleti pályaudvarnál beleültek egy kőfogatuba, s egyenest behajtottak az Üllői-utrá, az aranyos huszár lakásához.

A vonat a hófúvás miatt késett kicsit, de azért még nem volt kilenc óra, amikor a fiáker megállt a nevezetes ház előtt és Olgaék kiugrottak a kocsiból; a leány fűrgén, a kis olasz pedig bicegve, — és anyanyelvén szaporá szóval szidva a havat. Az utitáskát egy-

előre a bakon hagyták, majd leküldik érte a kutyamosót.

— Ah, — suttogta a Brogácsy leány, amikor befordult a lépcsőházba, — micsoda szemet fog mereszteni Pista, ha betoppanunk. Ez lesz csak a meglepetés!

— Csak most már legalább lepjük meg gyorsan, — tódította a társalkodóné, — aki a hideg fiáker után a főhadnagy lakásán meleg szobát sejtett. Felértek a második emeletre.

— Itt lakik, szolt a leány, és valami, eddig sohasem tapasztalt, különös izgalmat érzett. Karácsony ünnepén, ő a vőlegénye lakásán!

Tudta hogy a főhadnagynak két szobája van, és így — gondolta — ha Gyopössy az egyik szobában az inspekciónál metalan meg aludnék, ő addig majd szépen elhelyezkednek a másikban, s ott várják meg, amíg fölébred.

Olga rányomta keztyüs ujját a villamos csöngetyű gombjára. A következő percben kinyílt az ajtó, és a kutyamosó borzas feje jelent meg az ajtóreszben.

— Itthon van a főhadnagy úr? — kérdezte Olga, alig törtöztetve az örömet.

A kutyamosó majd lekapta a fejét a nyakáról, úgy megijedt Olgától.

A...a... dadogta a főhadnagy úr, kezét csokolom, nincs ideháza.

— Hát még most is tart az inspekción —

előmozdítá
redukáló
reményben
az állami
ipartörvény
jelentőség
melyre fel
feleletek
ne fogadt
vással. Ily
harci riad
redés, me
nyújtott a
nyeknek.

Két u
rényi Józ
talmazza,
által portá
teni a kézi
munka ha
a tőkét m
tetéseken
ségével o
hagyott
kezdhet.
teteles in
gazdasági
fegyverek
sleges ne
pusztulni.

A má
tentő agg
nyek elé
közti elle
és alkalm
mint elle
szemben
egyvetérs
nem siker
fenyegeti.
kezesét n
gazdasági

Két
Szterényi
melyek a
terében a
közismert
már milli
többé ne
rammjána
megállapí
meg. vajj
a jelzett
kivánnak
melyek a
gathatják
lon és n
kerül kif
szemben
kilátásba
kezesét je
segítségé
nyesen k

szolt köz
csak eres

És s
benyitott
Magy
hozza fel
Szeg
lebotlott
zata ped
az apját
a kocsih
mit tegy

Ebb
meg az
váratlan
külzöbön
pössy fö

— M
csaknem
tást löve
becsukta

Olga
ben (ha
eszébe s
imént ta
gázró ar
Iger
Mahome
eljöttem
S m
igyekeze

előmozdítását. A harcias szenvedély záróra redukálódott, az elkeseredés felolvadt abban a reményben, melynek bő zsillipjeit nyitotta meg az államtitkár a kisipar támogatásáról és az ipartörvény revíziójáról előadott messze kiható jelentőségű programjában. Alig volt kérdés, melyre feleletet ne adott volna és alig volt a feleletek között olyan, melyet a kisiparosok ne fogadtak volna a legtökéletesebben megnyugvással. Ilyen körülmények között elmúlt a harci riadó, erejét veszítette a feltörő elkeseredés, mert a pécsi kongresszus pozitív alapot nyújtott a kisipar jövője iránt táplált reményeknek.

Két uralkodó alaptónusból fakadt a Szterényi József beszéde. Az egyik azt tartalmazza, hogy a nagytermelés előnye által portált gyáriparral szemben meg kell menteni a kézműipart, meg kell menteni a nemzeti munka harcosait, a kisiparosokat. A gyáripar a tőkét mozgósítja a maga honában, a befektetésekben foglalt álló tőkét, melynek segítségével oly erőt mozgósít, mellyel a magára hagyott kisiparos eredményes harcot nem kezdhet. Ha tehát az állam közbe nem lép, a tételes intézkedésekben rejlő segítő kezével, gazdasági támogatásával, akkor az egyenlőtlen fegyverekkel megvívott küzdelem sorsa kétséges nem lehet. A kézműiparnak el kell pusztulni. Ezt pedig veszni engedni nem szabad.

A másik része az alaptónusnak az a retentó aggodalom, mellyel a szociális fejlemények elé tekintenek. A tőkések és munkások közti ellentét napról-napra kiélesedik, iparos és alkalmazott nem mint kooperáló, hanem mint ellenlábás tényezők állnak egymással szemben és ha ezen ellentéteket elhárítani, az egyetértést helyreállítani és megszilárdítani nem sikerül: iparunkat a legteljesebb válság fenyegeti. Ez a válság az, melynek bekövetkezését meg kell előzni, ha általános közgazdasági romlásunknak elejét kívánjuk venni.

Két negatív eredmény vonható le tehát Szterényi József beszédéből, mint olyanok, melyek az iparpolitikai programjának homlokterében állanak. Mindkét eredmény annyira közismert, mindkettőt annyira sokat emlegették már millió oldalról, hogy valóságukhoz kétség többé nem fér. A kormány iparpolitikai programjának kritikáját tehát nem ezen tételek megállapításának helyessége, hanem az adja meg, vajjon helyesek-e az eszközök, melyeket a jelzett eredmények létesítésére felhasználni kívánnak. És éppen ezek az eszközök olyanok, melyek a legtökéletesebb mértékben megmozgathatják a kisiparosokat. Mert minden vonalon és minden vonatkozásban az ő érdekük kerül kifejezésre. A tőkével, a gyáriparral szemben a legnagyobb állami támogatást helyezi kilátásba a kereskedelmi kormány, a szövetekezést jelöli meg, mint olyan formát, melynek segítségével a gyáriparral szemben eredményesen konkurálhatnak. A gépipari termelés

elleni küzdelem nevéseges kapaszkodás lenne a haladással szemben, okos politikus ilyen nem tehet, hanem oda törekszik, hogy a másik felet is ezen eszközökhöz juttassa. Ezért a kormány készséggel hajlandó az ipari szövetkezeteket munkagépekkel és tőkével ellátni.

A munkaadók és munkások érdekeinek kiegyeztetésére független bíróságot kívánnak szervezni a sztrájk jogának épségben tartásával. A módok, melyekkel ez keresztülvitetnék, nagyon megnyugtatók lehetnek a kisiparosokra nézve.

De észre sem vette a pécsi kongresszus az államtitkár tervei közül a legfontosabbat, azt, amely szerint az iparosok szervezetével párhuzamosan kötelező szervezetekbe akarja összehozni a munkásokat is. Ez nem kevesebbet jelent, mint a mai szakszervezetek letörését, vagy legalább működésük megnehezítését és ennek már teljes erővel tapsolhat a kézműiparos érdekkör, mely a jogainak érvényesítését követelő munkásságban látja legfőbb ellenségét.

Amit az egyes részletkérdésre, az ipartörvény összeállítására nézve mondott az államtitkár, mindenben fedezte a kongresszus kívánságát. Az annyira fontos inaskérdésben teljesen az ő álláspontjára helyezkedett és ennek érvényesítését igérte Hasonlóképpen a vásárlás tekintetében az egész kongresszuson uralkodott az államtitkár kijelentéseiből fakadt jó benyomás, mely után tárgyalni való alig is akadt. A legtöbb pontnál ki is zárták a vitát, csak az előadóknek engedtek szót, mivel minden szónál többet beszél az a tett, melyet az államtitkár helyezett kilátásba.

Egy ujvidéki iparos.

A gázgyár megváltása.

Schilling dr. véleménye.

Városunk a megváltandó gázgyár ügyében Németország leghiresebb légszuszakértőjét: Schilling E. dr.-t, a müncheni légszuszagyár volt igazgatóját is szakértőül kérte fel, aki a következő jelentésében számol be szakértői véleményéről:

München, 1907. július 25.

Tekintetes Városi Tanácsnak,

Ujvidék.

A Tekintetes Városi Tanácsnak f. hó 17-ről keltezett mélyen tisztelt sorait megkaptam, és mai napon a gázgyár és csőhálózat terveit köszönettel visszaküldöm.

Időközben a szakvéleményemért járó 200 márká tiszteletdíjat is megkaptam, melyről külön nyugta van csatolva.

Ami a villamos-konkurrens központ felállítását illeti, az én véleményem az, hogy, ha már a gázgyár a város tulajdonában van és

jól jövedelmez, egy ily intézmény hátrány nélkül csatolható a gázgyárhoz. Hogy ha az szerény kiterjedésben és nem drágán épül, ez esetben az időközben kibővített és légszusztermelésében megerősödött légszuszgyárnak nem lesz kárára, hanem inkább a szükségletet fogja növelni. Sőt ha még a villamos-telep csak csekély, vagy éppen semmi jövedelmet nem hajtana, a városnak mindig biztos támaszpontja a légszuszgyár. Ha azonban a villamos-telep már most fel lesz építve, a polgárság érdeklődése elsősorban erre fog irányulni, és ha a város a légszuszgyárat tényleg meg fogja váltani, nem lesz meg a kellő pénz és érdekelttség annak helyes kialakulására. Miután pedig a légszuszgyár általános tapasztalatok szerint a jövedelmezőbb rész, ha helyes kezelésben van, úgy ennek a villamos-műveket meg kell előznie. Én tehát azért egy villamos konkurrens központ létesítését jelen pillanatban merész vállalkozásnak tartom, mely esetleg mindkét vállalatnak, a légszusz- és villamos-művek jövedelmezőségét kérdésessé teszi.

Remélem, hogy vagy békés tárgyalás, vagy pedig egy választott bíróság döntése által oly átvételi ár megállapítását sikerül majd elérni, mely Városunknak fogja lehetővé tenni, hogy a légszuszgyárat oly kényszereszközök igénybevétele nélkül is magáhozváltva, melyek kétélű szabályához hasonló. Kénytelen vagyok tehát a villamos konkurrens központ létesítéséről Önöket egyenesen lebeszélni.

Az irántam eddig tanusított bizalomért hálás köszönetet mondva nagy érdeklődéssel várom későbbi időben további tudósításaikat és maradok

a legmélyebb tisztelettel
Dr. Schilling E.

HIREK.

Hadgyakorlatok. A pétervárad cs. és k. 70. gyalogezred f. hó 28.-án reggeli 8 órakor a hadgyakorlatokra Vukovarra indul. A gyülekezés a hiderődben, a 13. és 14. század előtt lesz, honnan harsogó zenével kezdik meg utjukat a katonák.

Jahl altábornagy Ujvidéken. Jahl Gusztáv altábornagy, a szegedi 2. honvéd-kerület parancsnoka a helyben állomásozó honvédzászlóalj felett szemlét tartandó f. hó 21.-én este Ujvidékre érkezett, honnan 23.-án távozott el.

Területesere. Vulko Sándor városi mérnök azon jelentést intézte városunk tanácsához, hogy a *Ferenczcsatornatársulat* igazgatóságával abban állapodtak meg, miszerint a város a csatornatársulatnak átengedi a dunaparton a 4830/1-a hrsz. 242 □-öl területet, míg a társulat az ujonnan építendő vágóhíd céljaira a birtokában levő területből a városnak a 4825/I-a hrsz. 199 □-ölet enged át. A

A kutyamosó, aki éppen most készült kismofordálni a szobából, hogy mégis lemenjen a fiakkerhez az utitáskáért, megállt, mint a cövek, még pedig alsó és felső testében egyaránt olyan merevséggel, mintha alul a lába belegyökerezett volna a parketbe, fölül pedig a fejebujjától a derekáig kinyújtóztattak volna.

— Happ-ci-i-i! — hallatszott ellenállhatatlanul negyedszer is az ajtó mögül a nyávogásszerű, vékony prüsszentés, még pedig ezuttal oly tisztán, hogy még a legoptimistább fülnek is föl kellett ösmernie benne a női prüsszentést.

Gyöpössy főhadnagy idegesen, hosszan és erősen krárogott:

De édes Olgikám, — szólalt meg aztán, amikor észrevette, hogy menyasszonya viaszfehér arccal, jéghidegen szólítja a társalkodónót:

— Gyerünk innen, signorina Bianca!
Másodperc sem telt bele, s a szegény kutyamosó akkora pofont kapott a főhadnagytól, hogy az ajtónak esett.

Olga pedig, az ábrándos szemű, naiv, becsületes Olga, amikor szélesebben lesietvén a lépcsőn, nyomában a szenteket citáló olaszszal, kiért a kapu elé, piciny formás és most minden ízében reszkető lábát gyorsan föltette a kocsi hágsójára és elcsukló hangon mondta a fiakkeresnek:

— Vissza a vasúthoz!

szólt közbe Olga. — Na se baj János, azért csak ereszszen be, majd megvárjuk.

És se szó, se beszéd, a kis olaszszal együtt benyitott a szobába.

Maga pedig, János, fizesse ki a kocsist és hozza fel a táskát!

Szegény János, majd orrabukott, úgy belebotlott zavarában a tulajdon lábába. Ábrázata pedig olyan kétségbeesett volt, mintha az apját ütötte volna agyon. Le is futott volna a kocsihoz, meg maradt is volna. Nem tudta, mit tegyen.

Ebben a pillanatban, épp amikor Olga meg az olasz belépett a csinos legényszobába, váratlanul kinyílt a másik szoba ajtaja s a külsőben — hálóköntösben — megjelent Gyöpössy főhadnagy.

— Maguk itt?! — szólt a meglepetéstől csaknem kiáltva. És miközben lesújtó pillantást lövelt a kutyamosóra, gyorsan óvatosan becsukta maga mögött a másik szoba ajtaját.

Olga, akinek a viszontlátás első örömeiben (hatodik hete hogy nem látták egymást) eszébe sem jutott, hogy a kutyamosó épp az imént tagadta le a vőlegénye otthonlétét, sügárgó arccal lépett Gyöpössy elé:

Igen, kedves Pista, ha a hegy nem jött Mahomedhez, hát eljött Mahomed a hegyhez: eljöttem boldog ünnepeket kívánni magának.

S mialatt a kis olasz az átfázott lábát igyekezett bokázáshoz hasonló tipegással föl-

melengetni, szerelmes mosolylyal nyújtotta csókra ajkát a vőlegényének.

A főhadnagy alig hogy megcsókolta.

— Voltaképp — jegyezte meg fanyar mosolylyal — voltaképp nem is lett volna szabad megcsókolnom, édes Olga, mert... mert kissé influenzás vagyok. A nátha pedig, tudja ragadós betegség.

És, mintha csak igazolni akarta volna a mondását, halkat prüsszentett:

— Hapci!

Olga kipirult arccal nézett reá:

— Oh, szólt boldogan, egy kis náthát még mindig elszenvedhetek az én aranyos huszáromért. Nem baj, ha ragadós, legföljebb én is prüsszkölni fogok.

— Nem? — akart tréfálkozni a főhadnagy úr. A mi azonban a torkára forrott.

Ebben a pillanatban ugyanis a másik szobából, onnan, ahonnan Gyöpössy az előbb kilépett, a gondosan becsukott ajtón keresztül halk, vékony, nyávogásszerű prüsszentés hallatszott:

— Hap ci...

Utána rögtön egy másik:

— Happ-ci!

S így igen gyors tempóban a harmadik:

— Happ-ci-i...

A rózsás arcú, kis öreg olasz társalkodónó erre a váratlan hangra hirtelen abbahagyta a tipegést.

két terület körülbelül *egyenlő értékű*, tehát a csere hátrányos egyik félre sem lehet.

Beiratás. Az ujvidéki m. kir. állami felső kereskedelmi iskolában az alsó osztályba a július hó első napjaiban eszközölt beiratáskor *annyi tanuló jelentkezett, hogy szeptember hónapban már csak 11, illetőleg 16 tanuló vehető fel.* Miután előre láthatólag ennél több fog jelentkezni, s így más intézetben lesz kénytelen felvételt keresni, nehogy onnan elkéssenek, a beiratás *már 1.-én kezdődik*, habár ez vasárnapra esik, amiért a beiratás kezdete szeptember 2-ára volt tervezve és hirdelve.

A gazdasági bizottság ülése. A városi gazdasági bizottság szerdán délután 1/2 óra körül a városháza kis tanácstermében *Ertl Ignác*, polgármesterhelyettes, tanácsnok, *Engre Antal*, *Wimmer Károly* és *Mayer József* törv. biz. tagok, *Forster Géza*, *Japavicz György dr.* tanácsnokok, *Profuma Béla* főjegyző, *Náray Jalamér* főszámvevő, *Schöberger Sándor dr.* kórházi igazgató-főorvos *Lakis János* aljegyző, jegyzőkönyvvezető részvételével ülést tartott, melyen első tárgyként a milliók kölcsön ügyében a wieni Boden-Credit-Anstalt részéről érkezett választ tárgyalta. A gazdasági bizottság egyhangú határozattal magáévá tette *Japavicz György dr.* gazdasági tanácsos, előadó azon előterjesztését hogy a wieni ajánlatot vissza kell utasítani. Ugyanis a wieni bank újabban kedvezőtlenebb ajánlatot tett, melyet a város el nem fogadhatott. A bizottság megbizta a tanácsot, hogy a Kornfeld-féle pénzcsoport részéről tett ajánlat ügyében a tárgyalásokat megkezdhesse. Ezután *Forster Géza* tanácsnok beható előadása után a bizottság a kórházépítés ügyében elhatározta, hogy a tervek elfogadása és az árlejtés kiírása iránt a közgyűlésnek javaslatot fog tenni. Azonkívül számos kisebb jelentőségű folyó ügy került tárgyalásra.

Nem lesz ellenőrzési szemle. A honvédelmi miniszter rendeletet bocsátott ki, melyben a katonaviselt honpolgárokat megszabadítja egy kellemetlen kötelességtől, amely súlyos, ha teljesítik és súlyos, ha elmulasztják: az ellenőrzési szemlén való jelentkezéstől. A rendelet szerint a közös hadsereg nem tényleges állományu legénységének ellenőrzési szemléi, a közös hadügyminiszterrel egyetértőleg hozott határozat folytán, a magy. kir. honvédség nem tényleges állományu legénységének ellenőrzési szemléi, valamint a népfőlképzés időségi jelentkezései pedig, a jelen rendelet alapján, a folyó évben nem tartandók meg. A tisztí jelentkezések azonban az eddigi módon a folyó évben is teljesítendők. Az elmúlt években az ellenőrzési szemléket részben technikai, részben politikai okokból nem tartották meg. Hogy az idén mi az ok, azt a rendelet nem említi meg.

Brankovics patriárka hagyatéka. Karlócán tegnap vette kezdetét az elhalt *Brankovics György* szerb patriárka hagyatékának letárgyalása. Az örökösök részéről jelen voltak: *Maximovics Milan dr.*, az elhalt veje, a szerb nemzeti alapok képviselőjében pedig *Radivojević-Većsics István dr.* kongresszusi választmányi tag és *Kraszojević György dr.* országgyűlési képviselő, mint a szerb nemzeti alapok ügyésze. A leltározás előreláthatólag több hetet fog igénybe venni és annak befejezése után az összes ingóságok — a rezidenciában levő butorzat kivételével — nyilvános árverésen adatkak el. Eladásra kerül többek között nagymennyiségű ó bor is.

Megint Gáin Róza. *Obrovácsi Lázóné*, szül. Gáin Róza régi ismerőse az ujvidéki rendőrségnek, hol legfeljebb *Obrovácsi Lázó*, a jeles nő férjét ismerik még jobban. Mindketten ott loptak, ahol lehetett. Néhány nap előtt Gáin Róza a vasuti állomás III. o. várótermének ablakából eddig ismeretlen tulajdonostól egy vég rózsaszínű selymet lopott, melyet a sétateren eladásra kínált, de a rendőrszem azonközben elfogta és a rendőrséghez hozta, hol tettét bevallotta. Az eljárást megindították ellene.

Leesett az állványról. Az ujvidéki légszeszgyár *Bergmann Rezső* nevű szerelője *Osztvics Emil* magyar-utcai házának állványról munka közben leesett és komolyabb természetű zúzódásokat szenvedett.

Nyári mese. Szabadkai laptársunkat, a „*Függetlenség*” et valaki a következő kis hírcskével ültette fel:

„*Eltűnt ujvidéki főhadnagy.* Ujvidéken nagy feltűnést kelt Horthy László főhadnagy nyomtalan eltűnése. Tegnap óta nem tért vissza lakására, melyet zárva találtak. Horthy állítólag az utóbbi időben buskomor volt és így attól tartanak, hogy öngyilkossá lett.”

Ujvidéken Horthy nevű főhadnagy egyáltalán nincs, így ilyen nevű katonatiszt el sem tűnhetett. Különböző kérdést intéztünk a közös- és honvédszázalajparancsnokságokhoz és a rendőrséghez és ott sem tudnak semmiféle főhadnagy eltűnéséről vagy öngyilkosságáról.

A motortulajdonosok figyelmében. A motortulajdonosokat igen érdekelni fogja a keresk. miniszternek következő legújabb rendelete: A benzinmotorral dolgozó kisiparosok és kiscgazdák részére szükséges adómentes benzin piaci és mérsékelt eladási árának szabályozása tárgyában az 1905. évi december hó 3-án ad 67749. sz. a kelt itteni rendelet kapcsán értesitem a városi tanácsot, hogy a fentemlített adómentes motorbenzin mérsékelt eladási ára folyó évi augusztus hó 1-től a folyó évi november hó 30-ig terjedő időszakra illetőleg további intézkedésig métermázsánként 24 (huszonnégy) koronában állapított meg, a mit a benzin piaci árának tekintélyes emelkedése tett szükségessé. Mindazonáltal a most megállapított mérsékelt eladási ár a benzin jelenlegi piaci árával szemben lényeges és pedig mintegy 5–6 korona engedményt képez. Egyben értesitem, hogy a szóban forgó egyezményt újabb két petróleumfinomító gyárra kiterjesztettem, úgy hogy a fentjelzett rendeletben megállapított árak mellett a kisiparosok és kiscgazdák részére adómentes motorbenzint mérsékelt áron a következő gyárak fogják szállítani: 1. Kőolaj finomító gyár részvénytársaság Fiume és Brassó. 2. Budapesti ásványolajgyár részvénytársaság Budapest. 3. Magyar petróleumgyár részvénytársaság Budapest. 4. Bihar-Szilágyi olajipar részvénytársaság Mező-Telegd. 5. Szab. oszt. magy. államva-uttársaság magyar bányai hutái és uradalmának oravicei kőolaj finomító gyára, Oraviza. 6. Apolló kőolaj finomító gyár részvénytársaság Pozsony. 7. Orsovai petróleumfinomító gyár. Orsova 8. Baruch Zereimás petróleumgyáros Marosvásárhely. 9. Felsőmagyarországi kőolajfinomító részvénytársaság Turóczenzmarton. 10. Első sátoraljaujhelyi petróleumfinomító részvénytársaság Sátoraljaujhely. 11. Hazai kőolajipar részvénytársaság Budapest. Felhívom a városi tanácsot, hogy erről az elsőfoku iparhatóságot és a községi előjáróságokat haladéktalanul értesitse. Budapest 1907. évi július 11-én a miniszter helyett Ivánfi s. k. államtkár.

Zombory László halála. A Karlsbadban elhalt *Zombory László* ujvidéki ügyvéd holtteste már útban van Ujvidék felé, ahova kedde este érkezik meg. A temetés az eddigi intézkedések szerint csütörtök délután 4 órakor lesz. *Zombory László* neje péntek este érkezett haza Karlsbadból, ahova péntek este *Zombory László* Amerikában élő *István* nevű mérnök fia is megérkezett. *Zombory István* atyja betegágyához hívták és már útban volt Karlsbad felé, amikor atyja meghalt. *Zombory István* ma este Ujvidékre érkezik. — *Zombory László* 63 éves volt.

Villamos vasút Ujvidéken. A „Részvénytársaság Villamos és Közlekedési Vállalatok számára” tudvalevőleg évekkal ezelőtt városunktól villamos világítás és vasút létesítésére előmunkálati engedélyt kapott. Különböző körülmények mindaddig hátráltatták és késleltették

a villamos világítás és vasút létesítését. Most a részvénytársaság a tárgyalásokat újból megkezdte és a városi tanács ezügyben meghívta *Hollós*, műszaki tanácsost, a kereskedelmi miniszterium villamos ügyek osztályának előadó-ját, aki e hó 28-án érkezik Ujvidékre, amikor is a gazdasági bizottságban szakvéleményét ki fogja fejteni. A városi tanács ezalokalból *Pfeiffer Ignác*, műegyetemi magántanárt is meghívta.

A kihágási ügyek. A kereskedelemügyi miniszter leiratot intézett Ujvidék város törvényhatóságához, melyben arról értesíti, hogy ezután a jogerős befejezést még nem nyert kihágási ügyekben elsőfokulag a rendőrkapitány, másodfokulag a városi tanács és harmadfokulag a kereskedelemügyi miniszter járnak el.

Iparfelügyelő Ujvidéken. *Felsmann József* budapesti iparfelügyelő csütörtök óta városunkban időzik. hol a könyvnyomdákat vizsgálja meg. *Felsmann* tegnapelőtt a Központi Hitelintézetnek téglagyárát is megtekintette.

Esküvő. *Wirth Gyula*, a Kassovitz Zsigmond helybeli cég könyvelője a budapesti IX. ker. anyakönyvi hivatalban tartja ma esküvőjét *Rein Annuskával* Budapestről.

Politikai főmunkatárs: *Kalmár Antal dr.*
Felelős szerkesztő: *Mayer József.*
Társzerkesztő: *Medvetzky Imre dr.*

5034. szám.

1907. tkv.

Árverési hirdetmény.

A titeli kir. járásbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a *Fischer Adolf* ujvidéki lakos végrehajthatónak *Sztóinov Zsiván* alsókaboli lakos végrehajtást szenvedett ellen 284 korona tőke és járuléka iránt folytatott végrehajtási ügyében az ujvidéki királyi törvényszék s a titeli kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság területén az alsókaboli 373. számú telekkönyvi betétben *Sztóinov Zsiván* nevén felvett az A. † 2. sor 1067/2. hrszámú *Krsztarosa* dűlőbeli 1 hold 768 négyszögöl szántó 531 korona, — a felsőkaboli 177. számú telekkönyvi betétben ugyanannak nevén felvett az A. † 2. sor 893. hrszámú 430. összeírású számú ház 420 négyszögöl beltelekbeli udvarral 224 korona becsáron nyilvános árverés útján el fog adatni.

Határnapul az 1907. évi szeptember hó 26. napjának délutáni 3 órája Alsókaboli — és ugyanaznap délután 4 órája Felsőkaboli községhezához kizüzetik, oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon a becsáron alól is el fog adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, a melynek 10%-át venni szándékozók készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333. számú igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni kötelesek.

Vevő köteles az arverési vételárat 3 egyenlő részletben és pedig az első 30 nap alatt, a másodikat 45 nap alatt és a harmadikat 60 nap alatt az árverés jogerejétől számítva — és pedig mindig az árverés napjától számított 5%-os kamatokkal együtt a titeli királyi adóhivatal mint bírósági letétpénztárnál lefizetni.

Kelt Titelen, 1907. április hó 18-án. A kir. járásbiróság mint tkvi hatóságnál.

Dr. Petrovics,
kir. albiró.

Ha nem is ingyen, de mégis jól és olcsón akar vásárolni, úgy ne mulassza el **STEINER GYULA** férfi- és női divatruházat az „Arany almához” hoz, Ujvidéken, Fő-utca 19. sz. alatt („Müdlingi cipőgyár” raktárával szemben,) megtekinteni, ahol is az összes a szakmába vágó cikkek, u. m.: férfi- és női-fehérműk, nap- és esernyők, harisnyák, nyakkendők, bőr- és szövött- keztyűk, csipkék, szallagok, női-kézimunkák és kézimunka-kellékek stb. a legnagyobb választékban kaphatók.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM A LEGJOBB ★★

Mayer nagyszálloda
UJVIDÉKEN.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni hogy szállodámat teljesen ujjonnan berendeztem, kávéházamat, éttermemet és az összes helyiségeket gyökeresen és legkényesebb izlést is kielégítő módon újjá alakítottam.

A teljesen új köntöst öltött szállodámat, kávéházamat már a legközelebbi napokban megnyitom.

Szives támogatásért esedezik

Mayer Imre

szállodatulajdonos.

Két kosztos diákot

elfogadok. — Tágas külön szoba, jó élelmezés, gondos felügyelet és szórakozásra félholdas udvar és kert szolgál.

Bezzegh János

m. kir. adótárnok
FUTAKI-UTCZA 95.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a kiszácsi-ut mentén lévő ujjonnan épült gőztéglagyarámban nagyobb mennyiség átvételnél

I. rendű téglá 33.— koronáért
II. rendű téglá 28.— koronáért kapható.

Tisztelettel

Glück Samu.

Tágas üzlethelyiség

Futaki-utca 7. sz. alatt kladó, bővebbet Weinfeld-féle ruhakereskedésben ugyanott egy üvegszekrény eladó

Boros hordók

ujak és használtak 6—40 hektoliterig olcsó áron eladók

Schwarz Testvérek

fakereskedők,

Ujvidék, Haltér 12.

Íróasztal,

szolid és olcsó, jól elzárható fiókokkal megvételre kerestetik a „Határőr” kiadó-hivatalában.

Helyiség

változtatás.

A Wagner-féle ház átépítése miatt a helybeli piacon 1861 óta fennálló könyvkereskedésemet f. évi február hó elején a Futaki-utca (II. Rákóczi Ferenoz-út) 12. száma alatt levő saját házamba helyeztem át.

Ez alkalommal ajánlom a mélyen tisztelt közönségnek gazdagon felszerelt raktáromat, ugymint: könyveket, levél-, író- és rajzpapírokat, irodalmi és rajzfelszereléseket, üzleti könyveket, noteszeket fényképező cikkeket, a leg-szolidabb áron.

Kiváló tisztelettel

Herger Ágoston.

A magyar kir. államvasutak nyári menetrendje.
Érvényes 1907. évi május 1-étől, október 1-éig.

Oda						Budapest—Zimony—Belgrád.						Vissza		
gyors v.	szem. v.	szem. v.	gyors v.	szem. v.	szem. v.				szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyors v.	szem. v.	gyors v.
7.00	7.15	11.15	3.20	6.30	10.10	ind.	BUDAPEST k. p. n.	érk.	5.50	7.10	10.15	1.00	6.55	10.05
10.15	12.37	—	6.36	8.06	3.54	érk.	SZABADKA	ind.	11.50	—	5.05	9.51	1.52	6.37
10.30	1.27	4.15	6.48	—	5.30	ind.	SZABADKA	érk.	10.21	—	—	9.39	1.26	6.26
—	1.56	4.43	7.10	—	6.20	—	Csantavér	—	9.52	—	—	—	12.58	—
11.05	2.22	5.09	7.25	—	6.27	—	Topolya	—	9.29	—	—	9.07	12.33	5.54
11.22	2.44	5.32	7.42	—	7.05	érk.	Kishegyes-Bácsfeketehegy	érk.	8.58	—	—	—	12.04	5.37
11.23	3.07	5.55	7.55	—	7.27	ind.	Óverbász	érk.	8.29	—	—	8.39	11.05	5.21
11.37	3.27	5.17	—	—	7.46	—	Ókér	—	8.09	—	—	—	11.19	5.04
11.51	3.43	6.34	—	—	8.13	—	Kiszács	—	7.46	—	—	—	11.03	4.49
12.03	4.03	6.55	8.37	—	8.34	érk.	UJVIDÉK	ind.	7.22	—	—	7.56	10.42	4.29
12.20	6.43	—	10.16	—	11.07	érk.)	Zimony	(ind.	4.44	—	—	6.20	8.06	1.02
—	3.49	—	10.30	6.40	11.47	ind.)	Belgrád	(ér.	4.11	8.00	11.15	5.50	7.35	—
—	—	—	10.38	6.55	11.57	érk.	—	ind.	4.00	7.45	11.00	5.41	7.25	—

Oda				Baja—Ujvidék.				Vissza				
v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	sz. v.
4.00	—	7.32	1.15	ind.	Baja	ékr.	6.33	8.53	3.23	7.00	—	—
5.06	—	8.25	2.15	érk.)	Regőce	ind.	5.25	7.55	2.17	5.47	—	—
5.09	—	8.26	2.16	ind)	Gádor	érk.	—	7.54	2.14	4.42	—	—
5.56	—	9.12	2.26	—	Zombor	ind.	—	7.14	1.28	4.58	—	—
6.25	—	9.14	3.23	érk.	Zombor vásárt.	—	—	6.45	12.57	4.23	—	—
—	6.57	—	3.52	—	Fernbach-szál.	—	—	6.03	11.13	—	—	—
—	7.07	A	4.02	—	Sztapár	—	—	5.54	11.04	—	—	—
—	7.30	megnyitás	4.25	—	Szilberek	—	—	5.32	10.42	—	—	—
—	7.49	napjától	4.44	—	Hodságh	—	—	5.16	10.28	—	—	—
—	8.10	—	5.06	—	Paripás	—	—	4.48	10.02	—	—	—
—	8.25	—	5.31	—	Parrag	—	—	4.29	9.45	—	—	—
—	8.49	—	5.45	—	Szépliget	ind.	—	4.08	9.25	—	—	—
—	9.05	—	6.01	érk.)	Bulkeszi	érk.	—	3.50	9.09	—	—	—
—	9.16	—	6.03	ind.)	Petrőc-Dunagál.	—	—	3.26	9.07	—	—	—
—	9.30	—	6.17	—	Ó-Futak	—	—	3.12	8.55	—	—	—
—	9.45	—	6.30	—	Ujvidék	ind.	—	3.01	8.44	—	—	—
—	10.10	—	6.55	—	—	—	—	2.32	8.16	—	—	—
—	10.31	—	7.17	—	—	—	—	2.07	7.51	—	—	—

Oda				Ó-Bocse—Ujvidék.				Vissza		
sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.
4.40	9.45	4.20	—	ind.	Obecse	érk.	—	6.56	12.43	7.31
5.12	10.11	4.42	—	—	Bácsföldvár	—	—	6.35	12.20	7.10
5.34	10.31	5.02	—	—	Csurog	—	—	6.19	11.53	6.53
5.54	11.02	5.22	—	—	Zsablya	—	—	5.55	11.19	6.26
6.09	11.18	5.39	—	—	Boldogasszonyfalva	—	—	5.29	10.46	6.11
6.32	11.45	6.02	—	—	Temerin	—	—	5.13	10.28	5.55
6.41	11.54	6.11	—	—	Tiszaistvánfalva	—	—	4.57	9.59	5.37
6.54	12.09	6.24	—	érk.)	Vaskapu	(ind.	—	4.43	9.43	5.23
7.01	12.13	6.25	—	ind)	Ujvidék	(ér.	—	4.42	9.42	5.22
7.25	14.40	6.49	—	érk.	—	ind.	—	4.17	9.15	5.00

Oda				Ujvidék—Vaskapu—Titel.				Vissza	
sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.
6.37	5.10	—	—	ind.	Ujvidék	érk.	—	6.00	3.01
7.00	5.37	—	—	érk.)	Vaskapu	(ind.	—	5.33	2.28
7.05	5.38	—	—	ind)	Káty	(ér.	—	5.28	2.33
7.31	6.07	—	—	—	Tiszakálmánfalva	—	—	6.06	2.15
7.42	6.19	—	—	—	Sajkásszentiván	—	—	4.25	1.41
7.57	6.39	—	—	—	Tündéres-Dunagárdony	—	—	4.04	1.26
8.11	6.58	—	—	—	Sajkáslak	—	—	3.48	1.14
8.24	7.16	—	—	—	Titel	ind.	—	3.32	1.00
8.37	7.30	—	—	érk.	—	—	—	—	—

*) A vastag fekete számok éjjeli időt jelentenek.

Uj boroshordókat

ajánl 25 litertől fölfelé
Wachtl Imre

kádár, okleveles szőlő és pincekezelő.
Ujvidék Felső-utca 8. sz.
15-9. saját házában.

Bátorkodom a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlani, helyben **Uri-utca 7.** szám alatt (Winkle féle új palotában) egy férfitáruházat nyitottam

LÖWY IZIDOR

néven, melyben a legizlésebb s legdivatosabb cikkek szolid szabott árak mellett kaphatók, kiemelendők a híres „Ita” meg **Borzalino** kalapok továbbá finom fehérműk, uti bőröndök stb. e szakmába vágó cikkek.

Kérem a n. é. közönséget fiatal vialatomat pártfogásba venni, s becses látogatásaikkal megtisztelni.

Kiváló tisztelettel

29. 6-6.

Löwy Izidor.

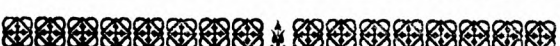
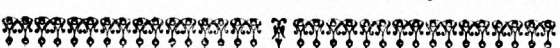

Répa-Mag

óvári, obendorfi
ékendorg javított
óriás Duppani zab. Dollár zab, Székely és kora amerikai lófogú tengerik Karós és törpe babok. Gyorsfejlődési Poland-china
Magyar-bikák kan-malacok, Pekingi gácsérok. Lámpanélküli költőgépek Pekingi kacsa-, emdei lud-, fehér és fekete Orpington toljásokra előjegyzéseket elfogad

gróf TELEKI ÁRVÉD

drassól uradalmi Intézősége. u. p. Koneza.

Törekvő emberek figyelmébe.

T. SZÜCS MIHÁLY és TÁRSA cég NAGY-VÁRADON, Fűzes-fatelepi 3. sz. alatt ajánlja új alakú és igen célszerű törvényesen védett *saját rendszerű hornyolt cement tetőcserépkézigépeit*, cement és homok keverékből előállítandó igen szilárd tetőcserép gyártására, mely által homokos vidéken, vagy homokos folyó közelében kevés befektetéssel nagy *jövedelmet biztosító üzlet létesíthető.*

Nagyobb mennyiségű üzleti gyártáshoz gépeinkel társul is elmegyünk.

Építések és uradalmak saját használatra is gazdaságosan gyártathatók, mivel a gépek hordozhatóak és bárhol felláthatók, az üzlet bekezdésére legalkalmasabb az őszi idő

Kérjük *mielőbb érdeklődni*, bővebb értesítést személyesen vagy levél útján fenti cégtől beszerezni sziveskedjék, hol a gyártás módja, a kész cserép és az azzal eszközölt tetőfedés is megtekinthető.

50. 10-3.

GRAND HOTEL MAYER

UJVIDÉK.

I. rendű szálloda.

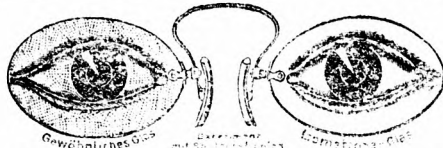
ECKFELD ADOLF

órák és látszerész

Ujvidék, Fő-utca 25. szám.

Nagy választék mindennemű órák, arany-áru, brillantok és látszerész cikkekben.

WALTHAM valódi amerikai arany zsebórák a legfinomabb precíziós szerkezettel; ezen óratoknk sokkal tartósabbak, mint más arany-óráké, mert két masszív arany lemez közt egy kompozíció betét van, mely a toknak a szükséges tartósságát adja és ezért 25 évi kezesseget vállalok.

Isomítropé üvegek a legjobbak a látéso kiméletére, gyöngébb üvegek dacára nem fárad el a szem.

3 régi szó... 3 új szó...

Altvater

Altvater

Gessler

Gessler

Jägerndorf

Budapest

SCHOMANN JÁNOS

OKLEVELES KŐFARAGÓ-MESTER. — CEMENTLAPGYÁROS.

Készítek minden kőfaragó és terrazzo munkákat.

A t. közönségnek figyelmébe ajánlom

TEMETKEZÉSI VALLALATOMAT

mely ujonnan lett berendezve, semmi költséget és áldozatot nem sajnálva a legmodernebb stílusban.

Főraktárom: DUNA-UTCA 21. sz.

Nyomatott Hirschenhauser Benó könyvnyomdájában Ujvidéken.

SCHWARZ JÓZSEF

saját termelésű szerémi hegyi borai zárt palackokban és 56 liternél nagyobb hordókban a következő áron kerülnek eladásra:

Palackborok árai:

adóval együtt:

Prima fehérbor	3 éves	literként	K 0-70
schiller	3	"	" 0-70
rizling	3	"	" 0-80
furmint (mozeli)	3	"	" 1-

A borok árai hordókban:

adózatlanul:

Prima fehérbor	3 éves	100 literenként	K 50-
schiller	3	"	" 50-
rizling	3	"	" 60-
furmint (mozeli)	3	"	" 70-

Rendelések *Schwarz Testvérek* irodájában, *Haltér 12. sz.* és *Futaki-utca 46. sz.* alatt a pincemesternél is eszközölhetők, ki azokat naponta bérmentve hához szállítja.

Fiatalabb évfolyamu borokról, hordókban való vételnél szívesen szolgálók legjutányosabb árjegyzékkel.

Női- és férfi-divatüzlet!

Van szerencsém legalázatosabban értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy a helybeli piacon, **Fő-utca 3. szám** alatt (azelőtt Mogán-féle üzlet) egy

női- és férfi-divatüzletet

nyitottam és bátorkodom a t. vevőimnek a legújabb izlés szerint berendezett nagy raktáromat legmelegebben ajánlani.

Üzletemben tartom a legizlésebb és legelegánsabb tárgyakat **női szoknyákban és egész ruhákban**, mind a legújabb szabás szerint, divatos angol és francia szövetekből és vásznakból.

Különösen bátor vagyok figyelmeztetni nagy válnsztékomra **női bluzokban**, még pedig: **selyem, szövet-, zaphír-, vászon- és batiztiból** a legdivatosabb módon és a legelegánsabb izlés szerint.

Kiszolgálásom pontos lesz és nagyon előzékeny, szigoruan szerényen mérsékelt árak mellett.

Legalázatosabban kérem, méltóztassék engem meglátogatni.

Kiváló tisztelettel

Momirovits P. N.